

nisterbænken, at søge at gjøre andre Anstuelser gjældende. Min Opfattelse af Stamstutteriets hele Stilling er imidlertid væsentlig forskjellig saavel fra Udvalgets som fra den før omtalte Commissions, og den træder ikke frem her som en Regjeringsanstuelse, men som en Anstuelse, der er støttet paa et praktisk Kjendskab til Hesteopbrætningen, en fleeraarig Virksomhed netop i den Commission, der havde Stutteriets umiddelbare Ledelse under sig, og endnu mere paa en fleeraarig Erfaring med Hensyn til Landets Hesteopbrætning i dens Heelhed, hvilken jeg har fulgt med Opmærksomhed og Interesse, i de senere Aar ex officio som Tilsynsmand paa Regjeringens Begne ved et større Antal af Landets Dyrestuer. Jeg kan ikke være enig med Udvalget i, at et Stamstutteri er en overflødig Luxusgjenstand her i Landet; jeg troer tværtimod, det er en Nødvendighed, for at bringe et Lands Hesteavl til det Punkt, hvortil den kan bringes. Dersom man gaaer ud fra, at Landets finansielle Kræfter under ingen Omstændigheder tillade at holde et Stamstutteri, godt eller slet, da er det ørkesløst at tale videre om Sagen, men jeg formoder dog, at den største Deel af den Uvillie, som i de senere Aar er kommen frem imod Frederiksborg Stamstutteri, væsentlig hidrører fra Erkjendelsen af, at det ikke hidtil har kunnet løse den Opgave, som har været stillet det, at det ikke har kunnet yde Landets Hesteavl noget passende Vederslag for de Omkostninger, der Aar for Aar ere anvendte derpaa. Jeg skal villig erkjende, at dette har været Tilfældet, og at det ligger mange, desværre saare mange Aar tilbage, da Frederiksborg Stutteri havde nogen indgribende Betydning for Landets Hesteavl; men hvis er Skylden, og hvad er Skylden? Hvad har foranlediget, at Frederiksborg Stutteri i de senere Aar er sunket ned til denne ynkelige Tilværelse? Det er den evige Omkostningen af Principerne for dets Bestyrelse. Det vil være de Herrer bekendt, at den med Rette berømte Hesterace fra den Tid, man begyndte at experimenterer med Stutteriet, snart i den ene, snart i den anden Retning, sank ned Trin for Trin, indtil de sidste Decennier kun have kunnet vise enkelte Spor af den gamle Races Fortrinlighed i de Ledninger, der ere overleverede os fra

Fortiden. Saaledes har Forholdet været indtil for ikke mange Aar siden. For 3 à 4 Aar siden var det Rigsdagens Opgave blandt andre at stille Frederiksborg Stutteri under saadanne Vilkaar, at det tilnærmelsesviis kunde svare til sin Opgave som Landets eneste Stamstutteri. Rigsdagen vedtog da Loven af 23de Januar 1862, men hvorledes blev Stutteriet derved stillet? Blev der givet dets Bestyrelse en saadan Frihed, at man med Rette kunde paalægge den Ansvar for, at det ikke er kommet videre i Løbet af disse 3 à 4 Aar? Jeg drifter mig til at antage, at de Herrer, der have haft Leilighed til nærmere at undersøge Forholdene paa Stamstutteriet, ville erkjende, at der i Løbet af disse Aar er gjort betydelige Fremskridt, skjøndt jeg erkjender, at de kunde have været større, men hvis er Skylden, for at der ikke er sleet større Fremskridt? Hvem har bundet Hænderne paa Stutteribestyrelsen saaledes, at det ikke har været muligt for den at komme videre? Hvem har, efter de mange Calamiteter, Stutteriet allerede havde gennemgaaet, paanødt det en ganske ny Hesterace? Jeg troer, at de Herrer ville være enige med mig i, at det er Loven af 23de Januar 1862 med den Anvendelse, som Regjeringen gav den. Dog, dette er ikke det Æmste; thi der blev ved samme Lov etableret en collegial Bestyrelse for Stamstutteriet paa Frederiksborg, men er der Noget, hvortil der hører een Mand energiske Villie og consequente Fastholden ved et Princip, saa er det til Dannelsen og Udviklingen af en Hestestamme, til Ledelsen af et Stutteri. Hvilken Bestyrelse blev der nu etableret? En Bestyrelse af forskjellige Medlemmer, tagne fra Landets forskjellige Kredse, valgte af Ministeriet blandt de forskjellige hippologiske Anstuelser, der til forskjellige Tider have gjort sig gjældende. Det Materiale, hvormed der arbejdedes, var de sørgelige Ruiner af den gamle berømte Frederiksborgske Stamme; det nye Materiale, som paatænktes at skulle anvendes til Forbedring, blev bestemt af Lovgivningsmagten i Forening med Regjeringen, og endelig var den Bestyrelse, der skulde gennemføre Forbedringer, lammet i selve sin Dannelselse og manglede de nødvendige Betingelser for at skabe noget Nyt; havde der været noget Fortrinligt tilstede, kunde den mu-